

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітньо-професійна програма «Практична психологія»

1 курс, 2-й семестр, 2 курс, 3-й семестр

Денна, заочна форми навчання

Галузь знань

С Соціальні науки,
журналістика, інформація та
міжнародні відносини

Спеціальність

С 4 Психологія

Освітній рівень

Перший (бакалаврський)

**Назва кафедри
та викладач /
викладачі**

Кафедра практичної психології

Викладач: Дубініна Катерина Віталіївна

Лінк на профіль викладача на сайті факультету: https://pf.udu.edu.ua/images/news/2023/Дубініна_Катерина_portfolio.pdf

Лінк на профіль викладача у Google Scholar: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Q16Pu84AAAAJ>

E-mail: k.v.dubinina@udu.edu.ua

**I. Основна
мета/цілі навчання**

формування у здобувачів освіти знань про основні проблеми, поняття та завдання соціальної психології; особливостей психології різних соціальних груп; розкриття місця та ролі, соціально-психологічних знань в структурі професійної підготовки психологів.

**II. Місце навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Обов'язкова навчальна дисципліна

Цикл професійної підготовки

Шифр у навчальному плані ПП10

**III. Обсяг
навчальної
дисципліни**

	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Кількість кредитів	6 кредитів ЄКТС	
Загальна кількість годин	180	
Лекційні заняття	28	6
Семінарські/практичні заняття	/36	/12
Самостійна робота	116	162

**IV. Короткий зміст
навчальної
дисципліни**

Змістовий модуль 1. Місце і роль соціальної психології в системі наукового знання

- Тема 1.1. Предмет, завдання та структура соціальної психології
Тема 1.2. Становлення та історія розвитку соціальної психології як науки
Тема 1.3. Методологія та методи дослідження соціальної психології. Прикладна соціальна психологія

Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні закономірності спілкування та міжособистісної взаємодії

- Тема 2.1. Спілкування як соціально-психологічний феномен
Тема 2.2. Соціальна комунікація та міжособистісна взаємодія
Тема 2.3. Соціальна перцепція. Спроби впливу у процесі спілкування
Тема 2.4. Конфлікт як соціально-психологічне явище

Змістовий модуль 3. Соціально-психологічні проблеми аналізу особистості

- Тема 3.1. Особистість як соціально-психологічний феномен
Тема 3.2. Соціалізація особистості
Тема 3.3. Особистість у структурі суспільних відносин
Тема 3.4. Просоціальні та асоціальні форми поведінки особистості

Змістовий модуль 4. Соціальна психологія груп

- Тема 4.1. Група як соціально-психологічний феномен. Психологія великих груп та стихійних спільностей
Тема 4.2. Психологія малих соціальних груп. Динамічні процеси у малих соціальних групах
Тема 4.3. Лідерство та керівництво як форми управління соціальних груп. Проблема управління соціальних груп

Зміст лекційних та практичних занять, завдання для самостійної роботи, питання до екзамену та інше містяться на курсі у Moodle: <https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1898>

**V. Результати
навчання**

- ПР2.** Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань
- ПР5.** Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
- ПР7.** Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки
- ПР15.** Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
- ПР17.** Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
- ПР19.** Здатність демонструвати знання і розуміння предметної галузі.
- ПР20.** Демонструвати знання й уміння щодо визначення видів діяльності практичних психологів, їх основних методів роботи; розрізнення категорій клієнтів, які звертаються за психологічною допомогою.
- ПР24/А2.У1.** Використовувати у професійній діяльності загальну психологію, соціальну психологію, педагогічну психологію, загальну педагогіку, психологію особистості, диференціальну психологію, психологію малих груп, дитячу і вікову психологію, основи охорони здоров'я, профорієнтації, зайнятості.
- ПР25/Д1.У2.** Вибирати та застосовувати ефективні процедури, методи, методики для визначення потреб в психологічній просвіті осіб, які потребують психологічної допомоги, батьків (осіб, які їх замінюють), членів родини осіб, які звертаються за психологічною допомогою.
-

**VI. Порядок і
критерії
оцінювання**

Форми поточного контролю

Поточний контроль	Підготовка доповіді, есе, презентації, реферату студентами на практичних заняттях, тестування (у тому числі онлайн), виконання ІНДЗ, чотирьох МКР
Підсумковий контроль	екзамен у 3 семестрі

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Навчальна дисципліна вивчається 2 семестри, тому у 2 семестрі максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру складає 100 балів. У 3 семестрі навчальна дисципліна завершується екзаменом, максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру, 60. Поточна оцінка розраховується як середньоарифметичне за два семестри, з максимальною оцінкою – 60. Максимальна кількість балів за екзамен – 40. Разом – 100 балів. До початку залікової сесії екзаменаційної сесії (якщо вивчення навчальної дисципліни завершується екзаменом) здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право скласти екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить цю навчальну дисципліну повторно на платній основі. Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом факультету. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 3-х академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми освітнього компонента, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з освітнього компонента, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з освітнього компонента, не вміє логічно, послідовно, ґрунтовно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні. Усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконані у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 10 балів;
- 2) виконання ІНДЗ – 10 балів;
- 3) виконання МКР – 40 балів.

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Дубініна К.В. Розвиток гуманістичних цінностей особистості як умова демократизації освіти у процесі становлення Нової української школи. *Наукові перспективи*. 2026. № 3(69). С. 1682-1695. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3\(69\)-1682-1695](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-3(69)-1682-1695)
 2. Кальницька Ю. Історія соціальної психології в Україні: друга половина XIX – початок XX століття : навчальний посібник (хрестоматія). Інститут соціальної та політичної психології НАПН України. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 264 с.
 3. Коваленко А.Б., Корнєв М.Н. Соціальна психологія: Підручник. К., 2006. 400 с.
 4. Кричевский Р.Л. Психологія малої групи: теоретичний и прикладний аспекти. М.: Аспект-Пресс, 2012. 485 с.
 5. Москаленко В.В. Соціальна психологія. Підручник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене. К.: Центр учбової літератури, 2008. 688 с.
 6. Орбан-Лембрик Л.Е. Соціальна психологія: Навчальний посібник. К.: Академвидав, 2010. 649 с.
 7. Основи соціальної психології: навч. посіб. / Акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політичної психології. К. : Міленіум, 2008.
 8. Основи соціальної психології: підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай та ін.; за ред. М. М. Слюсаревського. Київ : Талком, 2018. 580 с.
-

-
9. Практикум із соціальної психології. Навч. метод. посібник / Л. Долинська та ін. К., 2001. 155с.
 10. Сім'я як носій громадської думки щодо розвитку освіти у поствоєнному суспільстві : практичний посібник / Г. Бевз, Д. Боброва, О. Дзюбенко, О. Ловка, І. Петренко, О. Чистяк / за ред. Г. Бевз, Л. Бобрової ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2024. 182 с.
 11. Слюсаревський М. М., Хазратова Н. В. Теоретичні напрями соціальної психології: навч. посіб. Львів: Вид-во Львівської політехніки.2020. 104 с.
 12. Слюсаревський, М. М. Соціальна психологія : навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2019. 351 с.
 13. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Волянчук та ін. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 254 с.
 14. Соціальна психологія : навчальний посібник / І. Г. Андрущенко та ін. ; за ред. С. О. Ставицької, Д. Д. Отич; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : Каравела, 2018. 329 с.
-

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри практичної психології (протокол №1 від 28.08.2026 р.)